

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1475

Vragen van het lid **Peters** (CDA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Asielzoekers Almere wachten een half jaar op gesprek over verblijf: wanhoop slaat toe»* (ingezonden 9 januari 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 7 februari 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1390.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Asielzoekers Almere wachten een half jaar op gesprek over verblijf: wanhoop slaat toe»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u inzicht in de vraag hoeveel asielzoekers in de crisisnoodopvang al langer dan een half jaar wachten op hun eerste gesprek met de immigratiedienst over hun mogelijke verblijf in Nederland?

Antwoord 2

Op 31 december 2022 zaten circa 60 asielzoekers in een crisisnoodopvanglocatie die langer dan een half jaar wachten op hun eerste gesprek (aanmeldgehoor).

Vraag 3

Heeft u inzicht de vraag in hoeveel verschillende crisisnoodopvanglocaties de wachttijd voor verschillende asielzoekers inmiddels al meer dan een half jaar bedraagt?

¹ NOS, 6 januari 2023, Asielzoekers Almere wachten half jaar op gesprek over verblijf: wanhoop slaat toe (<https://nos.nl/regio/flevoland/artikel/345937-asielzoekers-almere-wachten-half-jaar-op-gesprek-over-verblijf-wanhoop-slaat-toe>).

Antwoord 3

Op dit moment is in circa 30 crisisnoodopvanglocaties de wachttijd op een asielbeslissing voor verschillende asielzoekers meer dan een half jaar. Dit betekent dat op deze locaties asielzoekers langer dan een half jaar wachten op een beslissing van de IND.

Vraag 4

Deelt u de mening dat een wachttijd van meer dan een half jaar in een crisisnoodopvanglocatie te lang is voor deze mensen en veel onzekerheid geeft?

Antwoord 4

Het is voor alle asielzoekers zeer onwenselijk dat zij momenteel langer moeten wachten op hun beslissing. Deze onzekerheid is voor iemand die in een crisisnoodopvanglocatie verblijft niet anders dan bij iemand die in een reguliere opvanglocatie verblijft.

Vraag 5

Bent u het eens met de stelling dat het wenselijk is om asielzoekers in crisisnoodopvanglocaties zo snel mogelijk door te laten stromen naar asielzoekerscentra (azc's)?

Antwoord 5

Ja, ik ben het eens met de stelling dat het wenselijk is mensen in crisisnoodopvanglocaties zo snel mogelijk door te laten stromen naar asielzoekerscentra. Op dit moment is de situatie echter dat we deze locaties voorlopig nog hard nodig hebben. Daarom heb ik op 2 februari jl. aan het Veiligheidsberaad gevraagd de crisisnoodopvang langer open te houden dan 1 april. Een beroep doen op crisisnoodopvang gebeurt alleen in gevallen wanneer reguliere asielopvang noch noodopvang toereikend zijn om aan de benodigde vraag naar opvang te voldoen.

Vraag 6

Kunt u reflecteren op binnen welke termijn het haalbaar is om alle asielzoekers uit crisisnoodopvanglocaties te plaatsen in reguliere azc's?

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 5.

Het afschalen van crisisnoodopvang is afhankelijk van het beschikbaar komen van voldoende reguliere opvang en noodopvang. Om het COA in positie te brengen om te beschikken over voldoende reguliere opvang heb ik momenteel een wet in voorbereiding die hieraan zal bijdragen.

Vraag 7

Kunt u reflecteren op de vraag hoe het kan dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), die verantwoordelijk is voor de gesprekken, meemaakt dat hun uitnodigingen niet aankomen, omdat mensen zijn verplaatst door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)? Hoe vaak gebeurt dit en hoe kan deze communicatie worden verbeterd?

Antwoord 7

Het COA heeft de afgelopen maanden hard gewerkt om alle cno-locaties plus hun bewoners in beeld te krijgen. Dit is een intensief proces waarbij veel handwerk nodig is en is geweest. Immers, verplaatsingen naar en tussen cno-locaties worden niet door COA gecoördineerd maar door KCIO in samenwerking met gemeenten. Inmiddels heeft COA veel beter zicht op cno-locaties en de daar verblijvende bewoners. Cno-locaties worden opgevoerd in de systemen van COA zodat onder meer de communicatie met bewoners eenvoudiger wordt.

Vraag 8

Deelt u de mening dat alle asielzoekers zo snel mogelijk hun eerste gesprek over verblijf moeten krijgen? Welke maatregelen gaat u hiervoor nemen?

Antwoord 8

Ja, ik deel de wens om de asielprocedure na aankomst in Nederland zo snel mogelijk te starten. Door onder meer de hoge instroom van asielzoekers en verplaatsingen tussen cno locaties, lukt het op dit moment niet de asielprocedure kort na aankomst te starten. Voor asielzoekers in spoor 2 geldt wel dat zij meteen in de asielprocedure worden opgenomen.

Om te zorgen dat asielzoekers zo snel mogelijk hun eerste gesprek krijgen zijn afgelopen maanden meer IND medewerkers aangenomen die aanmeldgehoren afnemen en worden sommige gehoren deels schriftelijk afgenomen. Bepaalde asielzaken worden uitbesteed en via een doelgroepgerichte benadering en versneld afgedaan. Ik blijf met de IND in gesprek of deze maatregelen voldoende zijn om asielprocedure zo snel mogelijk te starten.

Vraag 9

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de capaciteit voor deze gesprekken duurzaam op peil komt en blijft in de toekomst?

Antwoord 9

De IND heeft afgelopen jaar flink geïnvesteerd in de personele capaciteit om aanmeldgehoren af te nemen en is voor dit jaar ingericht op afname van 35.000 aanmeldgehoren bij een gelijkblijvende samenstelling van de instroom. Tegelijk is de IND bezig om de werkvoorraden van vorig jaar weg te werken. Dit zal ook voor dit jaar een enorme opdracht zijn voor de IND. In de keten wordt verder continu gekeken naar een verdere optimalisatie van het aanmeldproces om de wachttijd voor het aanmeldgehoor zoveel mogelijk te beperken.